

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्य (द्वितीयवर्षम्) - चतुर्थपत्रम् (फलितज्यौतिषम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - .....विषयः - .....
अध्येतुः नाम - .....पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

अध्येतुः कृते परामर्शः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु।
शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः .....

आचार्य (द्वितीयवर्षम्) - चतुर्थपत्रम् (फलितज्यौतिषम्)

विषयः (अ) बृहद्वास्तुमाला 50 अङ्काः। (ब) फलितविकासः 50 अङ्काः।

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः क

प्रश्नाः विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 x 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन् विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

प्रथमग्रन्थतः—

- (अ) केचन अष्ट प्रश्नाः समाधेयाः —
1. बृहद्वास्तुमालाग्रन्थस्य प्रणेता कः?
  2. बृहद्वास्तुमालायां कति वर्गाः सन्ति?
  3. मूषकः कस्य वर्गस्य स्वामी भवति?
  4. विडालः कस्य वर्गस्य स्वामी वर्तते?
  5. रक्तमृत्सना भूमिः कस्मै शुभप्रदा भवति?
  6. मधुररसयुक्ता भूमिः कस्मै शुभदायका भवति?
  7. उत्तरदिशि भूमिप्लवत्वस्य का शुभप्रदा?
  8. गजवीथी-भूमेः लक्षणं लिखत?
  9. गृहनक्षत्रं यदि कृत्तिका स्यात् तर्हि किं फलम्?
  10. सूर्यस्य मित्रं गुरुः अस्ति न वा?

द्वितीयग्रन्थतः—

- (ब) केऽपि द्वादश प्रश्नाः समाधेयाः —
11. फलितविकासग्रन्थे वृषस्य लङ्कोदयमानं किम्?
  12. फलितविकासग्रन्थे शनेः महादशायां कति वर्षाणि?
  13. मिथुनराशौ तृतीय-द्रेष्काणः कस्य ग्रहस्य भवति?
  14. कर्कराशौ पञ्चम-नवमांशः कस्य ग्रहस्य भवति?
  15. कति भावाः?
  16. चरराशयः के?
  17. मातृकारकः ग्रहः कः?
  18. त्रिक्भावाः के?
  19. 'सहजः' कस्य भावस्य पर्यायः?
  20. वृश्चिकराशेः दिशा का?

21. 'कुजः' इति कस्य ग्रहस्य पर्यायः?
22. राशयः के?
23. समराशौ कस्य ग्रहस्य प्रथमहोरा भवति?
24. केन्द्रभावाः के?
25. भौमस्य वर्णः कः?

खण्डः ख

प्रश्नाः पञ्च समाधेयाः

अङ्काः - 05 x 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

प्रथमग्रन्थतः

(अ) केऽपि त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः।

1. वास्तुपुरुषस्वरूपं लिखत?
2. ग्रामवासविचारचक्रं निरूपयत?
3. वास्तुविद्यायां भूमिप्लवनादिफलं वर्णयत?
4. गजपृष्ठभूमिलक्षणं निरूपणीयम्?
5. विश्वकर्मप्रकाशग्रन्थस्य सूत्रनिर्णयः लेख्यः?

द्वितीयग्रन्थतः

(ब) कौचित् द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ।

6. मङ्गल-बुध-गुरुणां स्वरूपं लिखत?
7. कर्क-सिंह-कन्याराशीनां स्वरूपं निरूपणीयम्?
8. सूर्यादिग्रहाणां उच्चनीचादिचक्रं लिखत?

खण्डः ग

प्रश्नाः द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 x 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

प्रथमग्रन्थतः

(अ) कश्चन एकः प्रश्नः समाधेयः।

1. दिक्साधनमाश्रित्य निबन्धो लेख्यः?
2. पिण्डानयनप्रकारमाश्रित्य निबन्धो लेख्यः?

द्वितीयग्रन्थतः

(ब) कश्चन एकः प्रश्नः समाधेयः।

3. धनभावमाश्रित्य निबन्धो लेखनीयः?
4. ग्रन्थोक्तदिशा षड्वर्गमाश्रित्य निबन्धो लेख्यः?

